

Merenkululaitos

TIEDOTUSLEHTI nro 10/1.7.2004

ALUSREKISTERILAINSÄÄDÄNTÖ

Alusrekisterilakiin (512/1993) on lisätty 11.6.2004 annetulla lailla (486/2004) säännökset aluksen historiarekisteristä. Lisäksi lakiin on tehty eräitä teknisiä muutoksia.

Uudet säännökset tulivat voimaan 1.7.2004 lukien valtioneuvoston asetuksella (490/2004).

Oheisena ovat aluksen rekisteröintiä ja aluskiinnityksiä koskevat säännökset ajantasaisena:

- alusrekisterilaki (512/1993),	sivu 2
- valtioneuvoston asetus alusrekisterilain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta (490/2004),	sivu 15
- alusrekisteriasetus (874/1993), sekä	sivu 16
- aluskiinnityslaki (211/1927).	sivu 18

Alusrekisterin päällikkö

Hannele Vitikainen

Asiaa koskevat tiedustelut:

Alusrekisteri
puhelin 0204 48 4205

Tämä tiedotuslehti
korvaa tiedotuslehden:

16/1.11.1993

Dnro 1581/00/2004
ISSN 1455-9048

ALUSREKISTERILAKI (11.6.1993/512)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

*Alusrekisteri, siihen rekisteröitävät alukset
ja historiarekisteri (11.6.2004/486)*

Suomalaisista kauppamerenkulkuun käytettävistä aluksista, joiden pituus on vähintään 15 metriä, on pidettävä alusrekisteriä.

Aluksina pidetään tässä laissa myös uivia alustoja ja rakenteita sekä muita kelluvia laitteita.

Aluksen kansallisuudesta säädetään merilaissa [(167/39)].

Sellaisista alusrekisteriin merkityistä suomalaisista matkustaja-aluksista ja bruttovetoisuudeltaan vähintään 500 olevista suomalaisista lastialuksista, jotka liikennöivät kansainvälisillä matkoilla, on pidettävä myös 2 a luvussa tarkoitettua historiarekisteriä. (11.6.2004/486)

2 §

Vapaaehtoinen rekisteröinti

Alusrekisteriin voidaan omistajan pyynnöstä merkitä pienempikin kuin 1 §:ssä tarkoitettu kauppamerenkulkuun käytettävä suomalainen alus, jos sen pituus on vähintään kymmenen metriä.

3 §

Rakenteilla olevien alusten rekisteri

Suomessa rakenteilla oleva alus voidaan pyynnöstä merkitä alusrekisterin yhteydessä pidettävään rakenteilla olevien alusten rekisteriin (*alusrakennusrekisteri*), milloin alus sen valmistuttua täyttää 1 ja 2 §:ssä säädetty rekisteröinnin edellytykset.

Jos rakenteilla oleva alus on tarkoitus viedä ulkomaille rekisteröitäväksi sen valmistuttua, se voidaan aluksen tulevasta kansallisuudesta ja käyttötarkoituksesta riippumatta merkitä alusrakennusrekisteriin, jos sen pituus on vähintään kymmenen metriä.

Merkintä alusrakennusrekisteriin voidaan tehdä jo ennen rakentamisen aloittamista edellyttäen, että alus voidaan rakennusnumeron ja piirustusten perusteella taikka muutoin luotettavasti tunnistaa.

4 §

Rekisteriviranomaiset ja rekisterialueet

Alusrekisteriä pitävät merenkulkuhallitus ja Ahvenanmaan lääninhallitus (*rekisteriviranomainen*). Rekisterialueet ovat Ahvenanmaan maakunta ja muu Suomi. Ahvenanmaan lääninhallitus pitää rekisteriä niistä aluksista, joiden kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa.

Rakenteilla oleva alus merkitään sen rekisterialueen alusrakennusrekisteriin, johon omistaja haluaa sen merkittäväksi.

Aluksen kotipaikasta säädetään merilaissa.

Rekisteriviranomaisten tehtävistä historiarekisterin pitäjänä säädetään 2 a luvussa. (11.6.2004/486)

5 § on kumottu L:lla 11.6.2004/486.

6 §

Aluksen käyttäminen kauppamerenkulkuun

Edellä 1 §:ssä tarkoitettua alusta ei saa käyttää kauppamerenkulkuun ennen kuin se on merkitty alusrekisteriin ja rekisteriviranomainen on antanut sille kansallisuuskirjan.

7 §

Väliaikainen kansallisuustodistus

Jos 6 §:ssä tarkoitettu alus on ulkomailla rakennettu tilaajan lukuun siten, että alusta on tilauksen perusteella pidettävä suomalaisena tai, jos se on siellä ollessaan muuttunut suomalaiseksi, on Suomen ulkomaan edustuston tultuaan vakuuttuneeksi uuden omistajan laillisesta saannosta alukseen annettava sille väliaikainen kansallisuustodistus. Väliaikaista kansallisuustodistusta ei kuitenkaan saa antaa pidemmäksi ajaksi kuin kolmeksi kuukaudeksi.

Jos erityisiä syitä on, voi rekisteriviranomainen joko itse antaa tai oikeuttaa Suomen edustuston muissakin kuin 1 momentissa mainituissa tapauksissa antamaan ulkomailla olevalle alukselle väliaikaisen kansallisuustodistuksen siksi ajaksi ja niillä ehdoilla, jotka rekisteriviranomainen kussakin tapauksessa määrää.

Jos erityisen tärkeät syyt vaativat, voi rekisteriviranomainen määräämillään ehdoilla myös antaa väliaikaisen kansallisuustodistuksen sellaiselle kotimaassa olevalle alukselle, joka olisi rekisteriin merkittävä mutta jota ei ole siihen merkitty.

Väliaikainen kansallisuustodistus antaa voimassaoloaikanaan samat oikeudet kuin kansallisuuskirja.

8 §

Suhde muihin rekistereihin

Kalastusalusrekisteriin merkitty alus on rekisteröitävä myös alusrekisteriin, jos se täyttää 1 §:ssä säädetyt edellytykset.

2 luku

Alusrekisteriä ja alusrakennusrekisteriä koskevat säännökset

9 §

Alusrekisteriin tehtävät merkinnät

Alusrekisteriin merkitään aluksen rekisteröintiä ja sen omistusoikeuden kirjaamista koskevat ratkaisut (*alusrekisterin rekisteriasia*).

Alusrekisteriin merkitään:

- 1) aluksen rekisteröintiäika, rekisterinumero, nimi, aikaisemmat nimet, kotipaikka, tunnuskirjaimet ja sen IMO-numero;
- 2) aluksen laji, vetoisuus, mitat, rakentaja, rakentamisaika ja -paikka sekä sen käyttötarkoitus;
- 3) omistajan nimi, kansalaisuus ja kotipaikka sekä omistusosuuden suuruus; jos omistaja on suomalainen, merkitään myös henkilötunnus, kaupparekisterinumero tai muu yhteisötunnus; sekä
- 4) jos alus kuuluu laivanisännistöyhtiölle, 3 kohdassa mainitut tiedot pääisännästä sekä kunkin omistajan laivaosuuden suuruus.

Alusrekisteriin merkitään myös alukseen vahvistetut kiinnitykset sekä siihen kohdistuva ulosmittaus, takavarikko ja hukkaamiskielto sekä omistajan konkurssiin asettaminen samoin kuin näitä tietoja koskevat muutokset.

Jos hakijan saantoon liittyy ehto, joka rajoittaa hänen oikeuttaan aluksen luovuttamiseen tai kiinnittämiseen, on tästä tehtävä merkintä alusrekisteriin.

Alusrekisteriin voidaan tehdä merkintä myös muusta 1 momentissa mainittuihin rekisteriasioihin vaikuttavasta seikasta.

10 §

Alusrakennusrekisteriin tehtävät merkinnät

Alusrakennusrekisteriin merkitään rakenteilla olevan aluksen rekisteröintiä ja sen omistusoikeuden kirjaamista koskevat ratkaisut (*alusrakennusrekisterin rekisteriasia*).

Alusrakennusrekisteriin merkitään:

1) rakenteilla olevan aluksen rekisteröintiäika, rekisterinumero, telakan rakennusnumero, rakennuspaikka ja arvioitu valmistumisaika;

2) aluksen laji, vetoisuus ja mitat sillä tarkkuudella kuin ne ovat tiedossa ja aluksen käyttötarkoitus;

3) omistajan nimi, kansalaisuus ja kotipaikka sekä omistusosuuden suuruus; jos omistaja on suomalainen, merkitään myös henkilötunnus, kaupparekisterinumero tai muu yhteisötunnus; sekä

4) jos alusta rakennetaan laivanisännistöyhtiön lukuun, 3 kohdassa mainitut tiedot pääisännästä sekä kunkin omistajan laivaosuuden suuruus.

Alusrakennusrekisteriin merkitään rakenteilla olevaan alukseen vahvistetut kiinnitykset sekä siihen kohdistuva ulosmittaus, takavarikko ja hukkaamiskielto sekä omistajan konkurssiin asettaminen samoin kuin näitä tietoja koskevat muutokset.

Jos hakijan saantoon liittyy ehto, joka rajoittaa hänen oikeuttaan rakenteilla olevan aluksen luovuttamiseen tai kiinnittämiseen, on tästä tehtävä merkintä alusrakennusrekisteriin.

Alusrakennusrekisteriin voidaan tehdä merkintä myös muusta 1 momentissa mainittuihin rekisteriasioihin vaikuttavasta seikasta.

11 §

Rekisteriviranomaiselle jätettävien asiakirjojen kieli

Rekisteriviranomaiselle jätettävät muut asiakirjat kuin hakemus voivat olla myös englanninkielisiä.

12 § (11.6.2004/486)

Virheen korjaaminen

Rekisteriasiaassa tehdyn virheellisen ratkaisun tai rekisterissä olevan virheellisen tiedon korjaamisessa noudatetaan hallintolain (434/2003) säännöksiä. Virheen korjaamisasian ratkaisemisesta on voimassa, mitä jäljempänä säädetään rekisteriasian ratkaisemisesta. Jollei korjaamisasiaa heti ratkaista, sen vireilläolosta on tehtävä merkintä rekisteriin.

Henkilötietoja koskevissa asioissa sovelletaan lisäksi, mitä henkilötietolaissa (523/1999) säädetään.

13 §

Vahingon korvaaminen

Sillä, joka kärsii vahinkoa alusrekisterin tai alusrakennusrekisterin tiedoissa tai niiden perusteella annetussa todistuksessa olevasta ilmeisestä kirjoitusvirheestä tai muusta siihen rinnastettavasta virheestä tai puutteesta, on oikeus saada korvaus valtion varoista.

Jos vahingon kärsinyt on pätevältä syyttä jättänyt ryhtymättä tarpeellisiin toimenpiteisiin rekisteritietojen korjaamiseksi tai on muulla tavalla myötävaikuttanut vahinkoon, korvausta voidaan kohtuuden mukaan alentaa tai jättää se määräämättä.

Vahingon kärsineen oikeus saada sopimuksen tai muun perusteen nojalla korvausta joltakulta siirtyy valtiolle siltä osin kuin valtio on maksanut vahingonkorvausta.

Valtion puhevaltaa vahingon korvaamista koskevassa asiassa käyttää valtiokonttori.

2 a luku (11.6.2004/486)

Historiarekisteri

13 a § (11.6.2004/486)

Rekisterin pito

Historiarekisterissä tulee olla laivanisännältä ja ulkomaiselta rekisteriviranomaiselta saatujen ja rekisteriviranomaisen hankkimien tietojen muodostama aluksen omistukseen liittyvien vaiheiden keskeytymätön tiivistelmä, johon liitetään myös aluksen aikaisemman lippuvaltion viranomaiselta saadut vastaavat tiedot.

Rekisterin tarkoituksena on muodostaa perusta rekisterissä olevan aluksen varustamiseksi aluksessa jatkuvasti säilytettävällä ja ajan tasalla pidettävällä asiakirjalla, joka sisältää ainakin 13 b §:ssä tarkoitetut tiedot.

Rekisteriä pidetään vahvistetun kaavan mukaisena englannin kielellä, mutta ulkomaiselta rekisteriviranomaiselta saadut tiedot voidaan säilyttää rekisterissä myös ranskan- tai espanjan-kielisinä. Rekisteriin merkittävät tiedot voidaan toimittaa rekisteriviranomaiselle myös suomen tai ruotsin kielellä. Rekisteritietoja koskevat ilmoitukset ja muut asiakirjat muodostavat alusta koskevan asiakirjavihkon.

Rekisterissä olevaa aikaisempaa tietoa ei saa poistaa, muuttaa, raaputtaa tai tehdä kelpaamattomaksi lukea.

13 b § (11.6.2004/486)

Rekisterin sisältö

Historiarekisteriin merkitään kustakin aluksesta:

- 1) lippuvaltio ja rekisteröinnin alkaminen ja päättymisen siinä valtiossa;
- 2) IMO-numero, nimi ja kotipaikka;
- 3) rekisteröity omistaja ja tämän osoite;
- 4) mahdollinen aluksen ilman miehistöä vuokrannut ja tämän osoite;
- 5) laivanisäntä, tämän osoite sekä sellaiset osoitteet, joista laivanisäntä hoitaa turvallisuusjohtamistoimintaa;
- 6) aluksen luokitteeseen luokituslaitoksen nimi;
- 7) Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) alusten turvallisesta toiminnasta ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä antamassa kansainvälisessä turvallisuusjohtamissäännöstössä (ISM-säännöstö) tarkoitetun vaatimustenmukaisuusasiakirjan tai väliaikaisen vaatimustenmukaisuusasiakirjan laivanisännälle antaneen taikka turvallisuusjohtamistodistuksen tai väliaikaisen turvallisuusjohtamistodistuksen alukselle antaneen hallinnon tai hyväksytyt laitoksen nimi sekä asiakirjan perusteena olevan auditoinnin suorittajan nimi, jos suorittaja on muu kuin todistuksen antaja; sekä
- 8) alusten ja satamien turvatoimien parantamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 725/2004 liitteessä II tarkoitetun lopullisen tai väliaikaisen aluksen kansainvälisen turvatodistuksen alukselle antaneen hallinnon tai tunnustetun turvaorganisaation nimi ja sen toimielimen nimi, joka on tarkastanut todistuksen antamisen perusteen, jos elin on muu kuin todistuksen antaja.

13 c § (11.6.2004/486)

Laivanisännän ja aluksen päällikön velvollisuudet

Laivanisännän on ilmoitettava todistettavasti rekisteriviranomaiselle:

- 1) 13 b §:ssä tarkoitetut tiedot silloin, kun rekisteröimisvelvollisuus alkaa aluksen tullessa suomalaiseksi;
- 2) 13 b §:ssä tarkoitettujen tietojen muutoksesta viimeistään 30 päivän kuluessa muutoksen tapahtumisesta; sekä
- 3) uusi lippuvaltio, jos laivanisäntä siirtää aluksen pois Suomen alusrekisteristä.

Laivanisännän tai aluksen päällikön on:

- 1) säilytettävä historiatiedot-asiakirja aluksessa ja sallittava asianomaisen tarkastajan tarkastaa se milloin tahansa; sekä
- 2) jätettävä historiatiedot-asiakirja alukseen, kun alus siirretään toiseen lippuvaltioon tai myydään uudelle omistajalle, kun uusi vuokraaja vuokraa sen ilman miehistöä tai kun toinen laivanisäntä ottaa vastuun aluksen käyttämisestä.

13 d § (11.6.2004/486)

Rekisteriviranomaisen velvollisuudet

Rekisteriviranomaisen on:

- 1) merkittävä rekisteriin 13 b §:ssä tarkoitetut tiedot aluksesta ja näissä tiedoissa tapahtuneet muutokset;
- 2) annettava alukselle rekisteriin perustuva historiatiedot-asiakirja;
- 3) annettava alukselle tieto rekisteröidyn tiedon muutoksesta mahdollisimman nopeasti ja viimeistään ennen kuin kolme kuukautta on kulunut muutoksen tapahtumisesta korjaamalla, päivittämällä tai oikaisemalla asiakirja;
- 4) velvoitettava tarvittaessa laivanisäntä tai aluksen päällikkö 3 kohdassa tarkoitetun käsittelyn viivästyessä oikaisemaan aluksella olevaa asiakirjaa siihen merkityn tiedon muuttuessa ja ilmoittamaan oikaisemisesta rekisteriviranomaiselle;
- 5) merkittävä rekisteriin ulkomaan viranomaisen antamat asiaankuuluvat tiedot aluksen siirtyessä Suomen rekisteriin; sekä
- 6) lähetettävä ensi tilassa ulkomaan lipun alle siirtynyttä alusta koskevat rekisteritiedot uuden lippuvaltion hallinnolle.

13 e § (11.6.2004/486)

Lain muiden säännösten soveltaminen

Mitä 1 §:n 3 momentissa, 4 §:n 1 ja 3 momentissa, 12 ja 13 §:ssä, 16 §:n 2 momentissa, 28 §:n 1 momentissa sekä 30 - 32, 42, 44 ja 45 §:ssä säädetään, sovelletaan vastaavasti historiarekisteriin. Mitä 22 §:n 1 momentissa säädetään hakemuksen täydentämisestä, sovelletaan tässä luvussa tarkoitettuun ilmoitukseen.

Liikenne- ja viestintäministeriö vahvistaa historiarekisterin pidossa ja historiatiedot-asiakirjassa käytettävän kaavan.

13 f § (11.6.2004/486)

Oikaisuvaatimus ja muutoksenhaku

Rekisteriviranomaisen tekemään päätökseen historiarekisteriä koskevassa asiassa saa siihen tyytymätön asianosainen hakea oikaisua päätöksen tekijältä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Päätökseen, jolla oikaisuvaatimus on hylätty, voidaan hakea muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin muutoksenhausta hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

3 luku

**Aluksen ja rakenteilla olevan aluksen
rekisteröinti sekä omistusoikeuden kirjaaminen**

14 §

Ilmoitusvelvollisuus alusrekisteriin

Aluksen omistajan on ilmoitettava alus rekisteröitäväksi sekä haettava omistusoikeutensa kirjaamista.

Se, jonka omistusoikeus ei ole vielä tullut lopulliseksi, saa myös laittaa vireille hakemuksen omistusoikeutensa kirjaamisesta.

Laivanisännistöyhtiön puolesta aluksen rekisteröintiä ja omistusoikeuden kirjaamista voi hakea myös pääisäntä.

15 §

Hakemus omistusoikeuden kirjaamiseksi

Alusrekisteriin merkityn aluksen omistusoikeuden kirjaamista on haettava 30 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä. Jos omistusoikeuden siirtyminen tai voimassa pysyminen riippuu sopimuksessa olevasta ehdosta, aika alkaa siitä, kun saanto ehdon mukaan on tullut lopulliseksi.

16 §

Muutosilmoitus

Jos rekisteriin merkittävässä muussa kuin 15 §:ssä mainitussa seikassa on tapahtunut muutos, on omistajan tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus rekisteriin 15 §:ssä säädetyssä ajassa.

Jos muutos on muutoin rekisteriviranomaisen tiedossa, tämä voi tehdä muutoksen rekisteriin. Rekisteriin merkittyä omistajaa on tällöin kuultava. Jos muutosmerkintä tai sen oikeusvaikutukset koskevat muuta henkilöä, myös häntä on kuultava.

Jos aluksen nimi on muutettu, alusta ei saa käyttää kauppamerenkulkuun ennen kuin uusi nimi on ilmoitettu rekisteriviranomaiselle.

17 §

Ulkomailta siirtyneen aluksen rekisteröinti

Jos alus on muuttunut ulkomaisesta suomalaiseksi, aluksen voi rekisteröidä alusrekisteriin vasta siinä vaiheessa, kun esitetään aluksen entisen rekisterivaltion rekisteriviranomaisen todistus siitä, että alus on poistettu tästä alusrekisteristä tai että alus samanaikaisesti poistetaan tai tehdään muu merkintä, jolla on vastaavat vaikutukset silloin, kun se merkitään Suomen alusrekisteriin.

Sama koskee uutta alusta, joka on hankittu ulkomailta ja joka on ollut vieraan valtion alus-rakennusrekisterissä.

18 §

Omistusriita

Omistusoikeuden kirjaamisen estämättä voidaan kysymys aluksen omistusoikeudesta sekä saannon pätevyydestä laillisesti tutkia.

Jos joku on luovuttanut aluksen tai laivaosuuden useammalle ja nämä yhtäaikaan hakevat omistusoikeutensa kirjaamista alusrekisteriin, merkitään rekisteriin se luovutus, joka on aikaisemmin tapahtunut.

4 luku

Menettely aluksen ja rakenteilla olevan aluksen rekisteröinnissä ja omistusoikeuden kirjaamisessa

20 §

Rekisteröintihakemus

Aluksen rekisteröintiä ja omistusoikeuden kirjaamista alusrekisteriin on haettava kirjallisella hakemuksella, joka on hakijan tai tämän asiamiehen allekirjoitettava.

Hakemuksesta on käytävä ilmi:

- 1) alus, jonka rekisteröintiä tai omistusoikeuden kirjaamista pyydetään;
- 2) omistajan nimi;
- 3) muut rekisteriin merkittävät tiedot, jolleivät ne käy ilmi hakemuksen liitteistä; sekä
- 4) omistajan, hänen edustajansa tai asiamiehensä puhelinnumero sekä se postiosoite, johon asiaa koskevat ilmoitukset saadaan lähettää.

Hakijan on esitettävä tarpeellinen selvitys oman saantonsa laillisuudesta. Hakemukseen on liitettävä saannon perusteena olevat asiakirjat alkuperäisinä tai julkisen notaarin oikeaksi todistamina jäljennöksinä.

Jollei aluksen edellisen omistajan saantoa ole merkitty rekisteriin, hänen omistusoikeudestaan on esitettävä selvitys, joka olisi tarpeen hänen saantonsa kirjaamiseksi. Selvitystä edellisen omistajan omistusoikeudesta ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos alus on myyty pakkohuutokaupalla.

21 §

Vireilletulo ja rekisteriasian käsittely

Hakemus tulee vireille, kun se on saapunut toimivaltaiselle rekisteriviranomaiselle. Vireille tulleesta hakemuksesta on viipymättä tehtävä merkintä rekisteriin.

Rekisteriasiat on viipymättä otettava käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi siinä järjestyksessä, jossa ne ovat rekisteriviranomaiselle saapuneet.

22 §

Hakemuksen täydentäminen

Jos hakemus on puutteellinen ja puute on korjattavissa, hakijaa on kehotettava täydentämään hakemustaan. Hakijalle on ilmoitettava, millä tavoin hakemus on puutteellinen, minä päivänä viimeistään hänen on täydennettävä hakemustaan ja mitkä ovat täydennyskehotuksen noudattamatta jättämisen seuraukset. Tarvittaessa hakijalle voidaan antaa uusi täydennyskehotus.

Jollei hakija viimeistään 1 momentissa tarkoitettuna määräpäivänä täydennä hakemustaan tarvittavalla tavalla, hakemus jätetään tutkimatta.

23 §
Kuuleminen

Aluksen saantoon liittyvien seikkojen selvittämiseksi rekisteriviranomainen voi kutsua asianosaisen tai muun henkilön tulemaan määrättyä aikana rekisteriviranomaisen luokse henkilökohtaisesti tai asiamiehen edustamana kuultavaksi.

24 §
Lepäämään jättäminen

Hakemus on jätettävä lepäämään, jos alus muutoin voitaisiin rekisteröidä tai hakijan omistusoikeus kirjata, mutta:

- 1) aluksen saanto tai sen voimassa pysyminen on sopimuksen tai muun oikeustoimen mukaan ehdollinen;
- 2) aluksen saannon perustana oleva oikeustoimi ei ole saanut lainvoimaa;
- 3) joku muu on hakenut omistusoikeuden kirjaamista samaan alukseen ennen hakijaa ja molemmilla on sama saantomies;
- 4) vireillä on riita saannon pysyvyydestä tai paremmasta oikeudesta alukseen;
- 5) aluksen ulosmittauksesta tai siihen kohdistuvasta turvaamistoimenpiteestä on tehty merkintä rekisteriin ennen hakemuksen vireilletuloa; tai
- 6) hakijalle on myönnetty kuulutus aluksen omistusoikeuden kirjaamiseksi.

Hakija on velvoitettava antamaan määräajassa tarvittava lisäselvitys 1 momentissa mainituista seikoista. Lisäselvityksen antamisesta ja sen laiminlyömisestä seurauksista on voimassa, mitä 22 §:ssä säädetään hakemuksen täydentämisestä.

Rekisteriviranomainen voi myös omasta aloitteestaan ottaa hakemuksen käsiteltäväkseen. Hakemusta ei kuitenkaan saa hylätä ennen kuin hakijalle on varattu tilaisuus tulla kuulluksi.

25 §
Kuulutus

Jollei hakija esitä 20 §:ssä tarkoitettua saantokirjaa tai sen oikeaksi todistettua jäljennöstä, mutta hän saattaa todennäköiseksi, että saantokirja on kadonnut tai turmeltunut ja että saanto on laillinen, hänelle on myönnettävä kuulutus omistusoikeuden kirjaamiseksi.

26 §
Kuulutusmenettely

Hakijan on esitettävä selvitys niistä seikoista, joiden perusteella hän pyytää kuulutusta.

Rekisteriviranomaisen on kuulutuksessa kehotettava sitä, joka katsoo itsellään olevan paremman oikeuden alukseen kuin hakijalla, nostamaan kanne hakijaa vastaan kolmen kuukauden kuluessa kuulutuksen julkaisemisesta virallisessa lehdessä uhalla, että hakijan omistusoikeus voidaan kirjata.

Hakijan on julkaistava kuulutus kerran virallisessa lehdessä jonkin vuosineljänneksen ensimmäisessä numerossa ja kerran valtakunnallisesti leviävässä sanomalehdessä. Rekisteriviranomaisen on lisäksi annettava tieto kuulutuksesta sellaisille tiedossa oleville henkilöille, joiden oikeutta omistusoikeuden kirjaaminen voi koskea.

Jollei kannetta ole nostettu määräajassa tai jos kanne on hylätty päätöksellä, joka on saanut lainvoiman, taikka jos kanne on jätetty sillensä, hakijan omistusoikeus voidaan kirjata.

27 §

Hakemuksen hylkääminen

Hakemus on hylättävä, jos:

- 1) 20 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettua selvitystä ei ole esitetty eikä 25 §:n mukaista kuulutusta ole pyydetty;
- 2) luovuttajalla ei ollut oikeutta aluksen luovutukseen ja tästä vallintaoikeuden rajoituksesta oli ennen luovutusta tehty merkintä rekisteriin; tai
- 3) aluksen rekisteröinnille ja omistusoikeuden kirjaamiselle on muu este.

28 §

Rekisteriasian ratkaiseminen ja toimituskirja

Rekisteriasia ratkaistaan merkitsemällä ratkaisu alusrekisteriin. Jos hakemus jätetään lepäämään tai jos viranomainen tekee muun tähän verrattavan asian käsittelyä koskevan ratkaisun, siitä on tehtävä merkintä rekisteriin. Ratkaisun sisältö ilmenee rekisteristä. Merkinnot rekisteriin tehdään viipymättä.

Jos hakemus hylätään, siitä annetaan erillinen päätös, joka on perusteltava. Erillinen päätös annetaan hakijan pyynnöstä myös silloin, kun hakemus jätetään lepäämään tai kun tehdään muu tähän verrattava asian käsittelyä koskeva ratkaisu.

Aluksen rekisteröinnistä annetaan kansallisuuskirja. Muista toimenpiteistä hakija saa toimituskirjana kansallisuuskirjan tai muun todistuksen taikka erillisen päätöksen.

29 §

Menettely rakenteilla olevan aluksen rekisteröinnissä ja omistusoikeuden kirjaamisessa

Rakenteilla olevan aluksen rekisteröintiä voi hakea sen omistaja.

Rakenteilla olevan aluksen rekisteröinnissä ja sen omistusoikeuden kirjaamisessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä tässä laissa säädetään aluksen rekisteröinnistä ja sen omistusoikeuden kirjaamisesta.

5 luku

Aluksen poistaminen alusrekisteristä ja alusrakennusrekisteristä

30 §

Alusrekisteristä poistamisen edellytykset

Aluksen omistajan on pyydetävä aluksen poistamista rekisteristä 30 päivän kuluessa:

- 1) siitä kun alus ei enää täytä 1 ja 2 §:ssä säädettyjä rekisteröinnin edellytyksiä;
- 2) siitä kun omistaja on saanut tiedon, että alus on tuhoutunut ja se on julistettu kuntoonpanokelvottomaksi; tai
- 3) siitä kun alus on kadonnut eikä siitä ole kuultu vakuutussopimuslain [(132/33) 71 §:ssä] säädettyä aikana.

Jos alus on merkitty rekisteriin viranomaisen luvan nojalla, on sen poistamista rekisteristä pyydetävä heti luvan voimassaolon lakattua.

Jos alus on muuttunut ulkomaiseksi, on myös aluksen viimeinen suomalainen omistaja velvollinen hakemaan aluksen rekisteristä poistamista.

Alus on poistettava rekisteristä aluksen omistajan pyynnöstä, jos:

- 1) alus on merkitty rekisteriin merilain (674/1994) 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun hyväksymisen nojalla; tai

2) merilain 1 luvun 1 §:n 1 momentin nojalla rekisteriin merkitty alus merkitään Euroopan talousalueeseen kuuluvan maan alusrekisteriin merilain 1 luvun 1 §:n 4 momentin nojalla. (23.12.1999/1303)

31 §

Rekisteriviranomaisen oikeus poistaa alus

Jollei rekisteriin merkitty omistaja täytä 30 §:n mukaista velvollisuuttaan, rekisteriviranomainen voi itse poistaa aluksen alusrekisteristä pykälässä mainituista syistä. Rekisteriviranomaisen on ennen aluksen poistamista rekisteristä varattava tilaisuus rekisteriin merkitylle omistajalle tulla kuulluksi.

Rekisteriin merkityn aluksen omistajalle on viivytyksettä ilmoitettava rekisteriviranomaisen päätöksestä poistaa alus rekisteristä.

32 §

Rekisteristä poistamisen lisäedellytykset

Jos alus on kiinnitetty taikka merkitty ulosmitatuksi tai turvaamistoimenpiteen alaiseksi, sitä ei saa poistaa alusrekisteristä ilman kiinnityksen haltijan taikka ulosmittauksen tai turvaamistoimenpiteen hakijan kirjallista suostumusta.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske aluksen siirtoa rekisterialueesta toiseen.

Jos alus kuuluu laivanisännistöyhtiölle ja jos laivaosuus on siirtynyt ulkomaalaiselle sellaisin vaikutuksin, että alus lakkaa olemasta suomalainen, rekisteriviranomainen ei saa ilman kaikkien muiden laivanisäntien suostumusta poistaa alusta rekisteristä ennen kuin merilain [36 §:n 3 momentissa] mainittu lunastusaika on kulunut umpeen.

33 §

Kansallisuuskirjan palauttaminen

Kun alus on poistettu alusrekisteristä, on sen viimeisen suomalaisen omistajan palautettava kansallisuuskirja rekisteriviranomaiselle.

34 §

Aluksen poistaminen alusrakennusrekisteristä

Alusrakennusrekisteriin merkityn aluksen omistajan on pyydettävä aluksen poistamista rekisteristä 60 päivän kuluessa siitä, kun aluksen rakennustyöt on saatettu päätökseen.

Jollei omistaja täytä 1 momentin mukaista velvollisuuttaan, voi rekisteriviranomainen itse poistaa aluksen rekisteristä. Tällöin on vastaavasti sovellettava, mitä 31 §:ssä säädetään.

35 §

Alusrakennusrekisteristä poistamisen lisäedellytykset

Jos Suomessa rakenteilla ollut alusrakennusrekisteriin merkitty alus on kiinnitetty taikka merkitty ulosmitatuksi tai turvaamistoimenpiteen alaiseksi, sitä ei saa poistaa alusrakennusrekisteristä ilman kiinnityksen haltijan taikka ulosmittauksen tai turvaamistoimenpiteen hakijan kirjallista suostumusta.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske aluksen siirtämistä Suomen alusrekisteriin.

Kun alusrakennusrekisteriin merkitty alus poistetaan alusrakennusrekisteristä ja merkitään tämän lain mukaan alusrekisteriin, on kiinnitys, ulosmittaus taikka muu seikka, joka on merkitty aluksen kohdalle alusrakennusrekisteriin, siirrettävä alusrekisteriin kyseisen aluksen kohdalle.

6 luku

Muutoksenhaku rekisteriasioissa

36 §

Valittaminen

Muutosta rekisteriviranomaisen antamaan lopulliseen ratkaisuun aluksen rekisteröintiä tai omistusoikeuden kirjaamista koskevassa asiassa sekä asian lepäämään jättämistä koskevaan ratkaisuun haetaan valittamalla Helsingin hovioikeuteen.

37 §

Valitusosoituksen antaminen

Kun rekisteriasia on ratkaistu toisin kuin hakija on pyytänyt, toimituskirjaan on liitettävä kirjallinen valitusosoitus. Rekisteriviranomainen antaa myös pyynnöstä valitusosoituksen.

38 §

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää ratkaisun tiedoksi saannista. Viimeistään valitusajan päättymispäivänä on muutoksenhakijan puhevallan menettämisen uhalla toimitettava valituskirjelmä rekisteriviranomaiselle. Rekisteriviranomaisen on välittömästi tehtävä merkintä rekisteriin valituskirjelmän saapumisesta.

39 §

Oikeudenkäymiskaaren säännösten soveltaminen

Muutoksenhaussa noudatetaan tässä laissa säädetyn lisäksi soveltuvin osin, mitä oikeudenkäymiskaaressa säädetään. Tyytymättömyyttä ei kuitenkaan ilmoiteta.

Rekisteriviranomaisen on toimitettava jäljennös asiakirjavihkosta ja ote rekisteristä hovioikeuteen.

40 §

Asian käsittely muutoksenhakutuomioistuimessa

Muutoksenhakutuomioistuimen on käsiteltävä rekisteriasiat kiireellisinä.

41 §

*Muutoksenhakutuomioistuimen ratkaisusta
ilmoittaminen ja asian palauttaminen*

Muutoksenhakutuomioistuimen on viipymättä ilmoitettava lainvoimaisesta ratkaisustaan rekisteriviranomaiselle.

Rekisteriviranomaisen on omasta aloitteestaan otettava käsiteltäväkseen muutoksenhakutuomioistuimen palauttama asia.

7 luku

Erinäiset säännökset

42 §

Uhkasakko

Rekisteriviranomainen voi asettaa uhkasakon tämän lain mukaisen velvoitteen täyttämiseksi ja tuomita uhkasakkoon siten kuin uhkasakkolaissa (1113/90) säädetään.

43 §

Rangaistussäännökset

Aluksen omistaja, joka

1) käyttää 1 §:ssä tarkoitettua alusta kauppamerenkulkuun, ennen kuin sille on annettu kansallisuuskirja tai väliaikainen kansallisuustodistus,

2) jättää rekisteriviranomaiselle määräajassa tekemättä 15 §:ssä tarkoitetun hakemuksen, 16 §:ssä tarkoitetun muutosilmoituksen tai 30 ja 34 §:ssä tarkoitetun pyynnön aluksen poistamiseksi rekisteristä tai

3) jättää noudattamatta 33 §:ssä säädettyä velvoitetta kansallisuuskirjan palauttamisesta, on tuomittava, jollei muualla säädetä ankarampaa rangaistusta, *alusrekisterilakirikkomuksesta* sakkoon.

Laivanisäntä, joka jättää rekisteriviranomaiselle määräajassa tekemättä 13 c §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tai rikkoo 13 c §:n 2 momentissa säädetyn velvollisuuden, taikka aluksen päällikkö, joka rikkoo 13 c §:n 2 momentissa säädetyn velvollisuuden, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *alusrekisterilakirikkomuksesta* sakkoon. (11.6.2004/486)

Sitä, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä, uhkasakolla tehostettua kieltoa tai velvoitetta, ei voida tuomita rangaistukseen samasta teosta. (11.6.2004/486)

44 §

Oikeuspaikka

Syyte 43 §:ssä tarkoitetusta rikkomuksesta tutkitaan, jos rikkomus on tapahtunut ulkomailla tai matkalla, sen paikkakunnan tuomioistuimessa, jonne alus ensin saapuu tai jossa aluksen kotipaikka sijaitsee. Muutoin noudatetaan, mitä oikeudenkäymiskaassa säädetään.

45 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset rekisterin pitämisestä ja rekisteröinnistä annetaan asetuksella. Asetuksella voidaan säätää, että liikenneministeriö antaa yksityiskohtaisia määräyksiä rekisterinpidosta.

46 §

Kaavojen vahvistaminen

Liikenneministeriö vahvistaa kansallisuuskirjan ja väliaikaisen kansallisuustodistuksen kaavat sekä aluksen rekisteröinnissä käytettävien lomakkeiden kaavat rekisteriviranomaisen esityksestä.

8 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

47 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 1993.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

48 §

Siirtymäsäännökset

Merenkulkuhallitus siirtää maistraattien alusrekistereistä voimassa olevat tiedot alusrekisteriinsä ja alusrakennusrekisteriinsä. Tätä varten maistraattien on toimitettava kaikki alusrekisterikirjansa ja rekisterissä olevia aluksia ja rakenteilla olevia aluksia koskevat asiakirjat merenkulkuhallitukselle.

Ahvenanmaan lääninhallitus siirtää vastaavat tiedot tämän lain mukaisiin rekistereihinsä.

Aluksella tämän lain voimaan tullessa oleva kansallisuuskirja on viimeistään vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta palautettava rekisteriviranomaiselle, joka maksutta antaa alukselle uuden tämän lain mukaisen kansallisuuskirjan.

**VALTIONEUVOSTON ASETUS
ALUSREKISTERILAIN MUUTTAMISESTA ANNETUN
LAIN VOIMAANTULOSTA (16.6.2004/490)**

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty liikenne- ja viestintäministeriön esittelystä, säädetään alusrekisterilain muuttamisesta 11 päivänä kesäkuuta 2004 annetun lain (486/2004) voimaantulosäännöksen nojalla:

1 §

Alusrekisterilain muuttamisesta 11 päivänä kesäkuuta 2004 annettu laki (486/2004) tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2004.

Ennen 1 päivää heinäkuuta 2004 rakennetun aluksen historiarekisterissä ja aluksella säilytettävässä historiatiedot-asiakirjassa tulee olla alusrekisterilain 13 b §:ssä tarkoitetut tiedot, jotka koskevat 1 päivänä heinäkuuta 2004 alkavaa aikaa, 1 päivänä heinäkuuta 2004.

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2004.

**ALUSREKISTERIASETUS
(15.10.1993/874)**

Liikenneministerin esittelystä säädetään 11 päivänä kesäkuuta 1993 annetun alusrekisterilain (512/93) 45 §:n nojalla:

1 §

Alusrekisteriin ja alusrakennusrekisteriin merkittävälle alukselle annetaan rekisterinumero, josta on käytävä ilmi, onko alus merkitty merenkulkuhallituksen vai Ahvenanmaan lääninhallituksen pitämään alusrekisteriin.

Mitä tässä asetuksessa säädetään alusrekisteristä, sovelletaan vastaavasti alusrakennusrekisteriin.

2 §

Rekisteriviranomainen pitää alusrekisteriasioista erillistä diaariota, johon tehdään merkintä myös siitä, milloin ja millä tavalla asianomaiselle on annettu tieto alusrekisterilain (512/93) 37 §:ssä tarkoitetusta rekisteriviranomaisen ratkaisusta.

Alusrekisterin, alusrakennusrekisterin ja diaarion pitämisessä saadaan käyttää automaattista tietojenkäsittelyä.

3 §

Alusrekisteriasiaassa kertyneistä asiakirjoista muodostetaan asiakirjavihko, johon otetaan ratkaisun perusteena käytetyt asiakirjat sekä tarvittaessa päätöksen perustelut. Asiakirjavihkoon otetaan tieto asianomaisen lausumasta ja muusta asiassa esitetystä selvityksestä. Asian käsittelyn siirtämisestä sekä päätöksestä, jota ei merkitä alusrekisteriin, otetaan myös tieto asiakirjavihkoon.

Asiakirjavihkot arkistoidaan aluksen rekisterinumeron mukaisessa järjestyksessä.

4 §

Konkurssituomioistuimen on toimitettava viipymättä rekisteriviranomaiselle tieto, kun alusrekisteriin merkityn aluksen tai sen osuuden omistajan omaisuus on luovutettu konkurssiin, ja tästä on tehtävä merkintä alusrekisteriin. Samalla rekisteriviranomaisen on viipymättä toimitettava konkurssituomioistuimelle ote alusrekisteristä, josta selviää aluksen omistaja sekä alukseen vahvistetut kiinnitykset.

5 §

Suomen ulkomaanedustuston on toimitettava asianomaiselle rekisteriviranomaiselle jäljennös alukselle antamastaan väliaikaisesta kansallisuustodistuksesta.

6 §

Aluksen rekisteröinti- ja kirjaamisasioissa käytettäviä hakemuslomakkeita on yleisön saatavilla merenkulkuhallituksessa ja sen piiri- ja aluetoimipaikoissa sekä Ahvenanmaan lääninhallituksessa.

Liikenneministeriö voi antaa yksityiskohtaisia määräyksiä rekisterinpidosta.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 1993.

Tällä asetuksella kumotaan alusrekisterilain täytäntöönpanosta 29 päivänä heinäkuuta 1927 annettu asetus (212/27) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

ALUSKIINNITYSLAKI
(29.7.1927/211)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään täten:

Lain nimike on muutettu L:lla 11.6.1993/513.

1 luku

[Rekisterinpito ja rekisteriin tehtävät ilmoitukset]

1 - 22 § on kumottu L:lla 11.6.1993/513.

2 luku

Kiinnitys

23 §

Rekisteriin merkitty alus voidaan omistajan antamalla kirjallisella suostumuksella kiinnittää rahamääräisen kirjallisen sitoumuksen täyttämisen vakuudeksi merkitsemällä se rekisteriin.

Kiinnitystä älköön saman saamismäärän vakuudeksi vahvistettako useampaan alukseen, elleivät alukset kuulu samalle omistajalle. Aluksen osuuteen älköön kiinnitystä vahvistettako.

(14.12.1951/611)

Älköön alusta, joka on rekisteriin merkittävä tai voidaan siihen merkitä, pantiksi pantako sillä tavoin, kuin kauppakaaren 10 luvun 1 §:ssä on sanottu.

Rekisteriviranomaisesta säädetään alusrekisterilaissa (512/93). (11.6.1993/513)

Mitä tässä laissa säädetään rekisteriin merkitystä aluksesta, sovelletaan myös alusrakennusrekisteriin merkittyyn rakenteilla olevaan alukseen. (11.6.1993/513)

24 §

Kiinnitystä voi hakea aluksen omistaja tai se, jolle sitoumus on täytettävä. Hakemus on tehtävä kirjallisesti, ja siihen on liitettävä sitoumuskirja, jonka perusteella kiinnitystä pyydetään, sekä, ellei kiinnityssuostumusta ole tähän merkitty, suostumuskirja.

Suostumuksessa tulee antajan allekirjoituksen, ellei sitä rekisteriviranomaisen luona omisteta, olla julkisen notarin, [ruunuvoudin] tai nimismiehen tahi kahden uskottavan henkilön oikeaksi todistama.

25 §

Kiinnitystä älköön myönnettäkö, ellei sitä, joka on antanut siihen suostumuksensa, ole rekisteriin merkitty aluksen omistajaksi.

Jos alukseen, joka tai jonka osuus on luovutettu toiselle, haetaan aikaisemman omistajan antaman suostumuksen perusteella kiinnitystä, ennenkuin uuden omistajan saanto on ilmoitettu rekisteriin merkittäväksi, älköön luovutus olko esteenä kiinnityksen myöntämiselle.

Jos luovutus ilmoitetaan rekisteriin merkittäväksi, ennenkuin entisen omistajan antaman suostumuksen perusteella haettu kiinnitys on vahvistettu, hylättäköön kiinnityshakemus.

26 §

Jos kiinnitystä haetaan aluksen, joka tai jonka osuus on ulosmitattu tai kuuluu konkurssipesän tahi jonka saannosta on näytetty riidan olevan oikeudessa vireillä, hylättäköön hakemus.

Kiinnitys, joka on myönnetty aluksen tai sen osuuden ollessa ulosmitattuna tai kuullessa konkurssipesään, mutta ennenkuin ulosmittauksesta tai konkurssista on rekisteriviranomaiselle tieto saapunut, olkoon tehoton.

27 §

Kiinnitys on voimassa siitä päivästä, jona se vahvistettiin.

28 §

Kiinnitystä rekisteriin kirjoitettaessa on mainittava sitoumuksen päivämäärä, kenen antama sitoumus on sekä kenelle ja mille määrälle se on asetettu, koron määrä sekä aika, jolloin kiinnitys on myönnetty.

Rekisteriviranomainen merkitkään kiinnityksestä sitoumuskirjaan todistuksen.

29 §

Jos sitoumus, jonka vakuudeksi kiinnitys on myönnetty, on haltijasitoumus tai on siirron kautta joutunut toisen henkilön haltuun, voi sitoumuksen haltija ilmoittaa rekisteriviranomaiselle, että sitoumuskirja on hänen hallussaan, jos hän niissä tapauksissa, joissa tieto on määrätty kiinnityksen haltijalle annettavaksi, tahtoo sellaisen tiedon saada.

30 § (9.6.1939/171)

Alukseen kiinnitetyn sitoumuksen haltijalla olkoon panttioikeus alukseen ja sen tarpeistoon, niin myös rahtiin sekä omistajalle tulevaan haverimaksuun ja alukselle tuotetun vahingon korvaukseen, mikäli nämä vielä ovat maksamatta tai päällikön tahi aluksen asiamiehen (agentin) hallussa. Jos alus on kiinnitetty useammasta saamisesta, on aikaisemmalla kiinnityksellä etuoikeus maksuun ennen myöhempää ja samana päivänä syntyneillä kiinnityksillä samanlainen oikeus. Sama oikeus kuin pääomasaamiseen on kiinnityksen haltijalla myös korkoon, mikäli sitä ei ole maksamatta pitemmältä ajalta kuin kolmelta vuodelta erääntymispäivästä tai mikäli sen ulosmittaus on sanotun ajan kuluessa aloitettu ja sitä keskeytymättä jatkettu.

Älköön kiinnityksen tuottamaa panttioikeutta kohdistettako erikseen laivaosuuteen.

Panttioikeudesta rahtiin, haverimaksuun ja vahingonkorvaukseen olkoon soveltuvin kohdin noudatettavana, mitä merilaissa meripanttioikeudesta säädetään.

Jos kiinnitys saman saamisen vakuudeksi on myönnetty useampaan alukseen, vastaa jokainen alus saamisen koko määrästä. Jos jokin aluksista myydään ulosottotoimin, olkoon kiinnitys siltä osalta saamista, joka on suoritettu kauppahinnasta, rauennut myös muihin aluksiin nähden.

(14.12.1951/611)

31 §

Jos kiinnitetyn sitoumuksen haltija antaa aluksen uuden omistajan merkitä sitoumuskirjaan tai muuten hänelle kirjoittaa sitoumuksen, jossa uusi omistaja ottaa sitoumuksesta vastataksaan, olkoon entinen omistaja vapaa sitoumuksestaan, ellei toisin ole sovittu.

32 §

Kiinnitys on uudistettava kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona se on vahvistettu, sekä sen jälkeen yhtä pitkän ajan kuluessa viimeisestä uudistuksesta lukien, uhalla että, ellei siten tapahdu, kiinnitys on rauennut.

Kun kiinnitystä pyydetään uudistettavaksi, on rekisteriviranomaiselle näytettävä alkuperäinen sitoumuskirja, johon on kirjoitettava todistus uudistuksesta. Kuitenkin olkoon kiinnityksen haltijalla valta näyttää sitoumuskirja jossakin yleisessä alioikeudessa, jonka tulee pöytäkirjaan lyhyesti merkitä, mitä asiakirja sisältää, päivä ja vuosi, jona se on annettu, milloin kiinnitys on myönnetty sekä, jos kiinnitys on uudistettu, milloin se on tapahtunut; kirjoittakoon myös sitoumuskirjaan todistuksen, että se on kiinnityksen uudistamista varten näytetty. Hakija antakoon siitä tehdyn pöytäkirjan 1 momentissa mainitun ajan kuluessa rekisteriviranomaiselle, ja olkoon tällä toimella sama voima, kuin jos asiakirja olisi rekisteriviranomaiselle alkuperäisenä näytetty.

Jos sitoumuskirja on kadonnut, noudatettakoon, mitä kiinteään omaisuuteen myönnetyn kiinnityksen uudistamisesta sellaisessa tapauksessa on säädetty.

33 §

Jos sitoumuskirja, jonka vakuudeksi myönnetty kiinnitys on voimassa, on tullut aluksen omistajan haltuun, voi hän laskea sitoumuskirjan uudelleen liikkeeseen kiinnityksen tuottaman oikeuden pysyessä voimassa.

34 §

Joka tahtoo kiinnityksen kokonaan tai osaksi kuoletettavaksi sen johdosta, että velkasitoumus on täytetty tai muulla tavalla lakannut olemasta voimassa taikka että hakija muutoin on oikeutettu sitoumuksesta määräämään, esittäköön alkuperäisen kiinnityskirjan rekisteriviranomaisella, joka kuolettakoon kiinnityksen merkitsemällä kuoletuksen rekisteriin, ja kirjoitettakoon todistus siitä kiinnitysasiakirjaan.

Kiinnitys, joka on rauennut sen johdosta, että alus on myyty ulosottotoimin, voidaan kuitenkin kuolettaa tarvitsematta esittää kiinnitysasiakirjaa. Sellaisessa tapauksessa kuuluttakoon rekisteriviranomainen hakijan kustannuksella virallisissa sanomalehdissä kolme kertaa kiinnityksen kuolettamisesta.

35 §

Haluttaessa muuttaa kiinnitysten etuoikeusjärjestystä meneteltäköön soveltuviin kohdin, niinkuin kiinnityksen kuolettamisesta on säädetty.

36 § (14.12.1998/967)

Kiinnityksen muuntaminen euroiksi

Kiinnityksen rahamäärä saadaan kiinnitetyn sitoumuksen haltijan hakemuksesta muuntaa euroyksiköksi tietyistä euron käyttöön ottamiseen liittyvistä säännöksistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1103/97 4 ja 5 artiklan mukaisesti.

Muuntamisen yhteydessä kiinnityksen rahamäärää saadaan kiinnitetyn sitoumuksen haltijan hakemuksesta alentaa enintään lähimpään täyteen sataan euroon aluksen omistajan suostumuksesta.

Rekisteriviranomainen muuntaa 1 päivästä tammikuuta 2002 lukien kiinnityksen rahamäärän markoista euroiksi edellä tarkoitettulla tavalla, kun kiinnitys uudistetaan tai sitä muutoin muutetaan.

37 §

Jos sellaisen sitoumuksen haltija, jonka vakuudeksi kiinnitys on myönnetty alukseen, mikä sittemmin on joutunut toiselle omistajalle, on ilman sitoumuksen antajan suostumusta joko kokonaan tai joltakin osalta kuolettanut kiinnityksen tai antanut sen raueta tahi huonontanut sen etuoikeusjärjestystä, eikä sitoumuksen sisältöä tämän johdosta voida aluksesta saada, älköön sitoumuksesta olko vastuussa sitoumuksen antaja, älköönkään aluksen muu omistaja, joka on ottanut velan omakseen tai jonka muuten olisi siitä vastattava, mutta joka sen jälkeen on aluksen toiselle luovuttanut.

38 §

Jos kiinnitetyn aluksen omistaja hoitaa alusta huonosti tai turmelee sitä, niin että kiinnityksen haltijan vakuus huomattavasti vähenee, tahi jos alus julistetaan arvottomaksi kuntoon panna tai lakkaa olemasta suomalainen, olkoon kiinnityksen haltijalla oikeus saada suoritus saatavastaan, vaikka se ei vielä olekaan erääntynyt.

39 §

Jos kiinnitetty alus muussa tapauksessa, paitsi kun se on julistettu arvottomaksi kuntoon panna, vapaaehtoisesti on luovutettu ulkomaalaiselle, olkoon, ellei kiinnityksen haltija ole luovutukseen suostunut, luovuttaja henkilökohtaisesti vastuussa sitoumuksesta, vaikka hänellä ei aikaisemmin ole sellaista vastuuta ollut; ja saakoon kiinnityksen haltija heti hakea suorituksen saatavastaan, vaikka se muuten ei vielä olisikaan erääntynyt. Jos aluksen ovat omistaneet useammat yhteisesti, olkoot ne, jotka ovat luovutuksessa olleet osallisina tai siihen antaneet suostumuksesta, omasta ja toistensa puolesta vastuussa kiinnitetystä sitoumuksesta, vaikeivät he aikaisemmin ole olleet sellaisessa vastuussa; ja olkoon saatava, jos velkoja vaatii, heti erääntynyt jokaiseen nähden.

40 § (20.2.1931/76)

Jos siinä maassa voimassa olevien säännösten mukaisesti, missä ulkomaalaisen aluksen kotipaikka on, alukseen on myönnetty kiinnitys tahi alus on pantattu tai muuten asetettu saatavan vakuudeksi, ja jos siitä on merkintä tehty asianomaiseen julkiseen rekisteriin, on sellainen kiinnitys tai vakuusoikeus myöskin Suomessa pätevä, jos sanottu maa on yhtynyt Brysselissä 10 päivänä huhtikuuta 1926 tehtyyn sopimukseen eräiden meripanttioikeutta ja alushypoteekkia koskevien säännösten yhdenmukaistuttamisesta.

Jos ulkomaalainen alus tulee suomalaiseksi, olkoon siihen velasta kiinnityksellä asianmukaisesti vahvistettu sekä julkiseen rekisteriin tai kiinnityskirjaan aluksen kotimaassa merkitty ja alusta suomalaiseen alusrekisteriin merkittäessä voimassaoleva panttioikeus voimassa yhden vuoden siitä lukien, kun rekisteriin merkitseminen tapahtui, sekä senkin jälkeen, jos panttioikeus kiinnitetään alukseen ennen sanotun ajan päättymistä vireillepannun hakemuksen johdosta.

Sellaisessa tapauksessa, josta 2 momentissa puhutaan, olkoon kiinnitys aluksen osaankin voimassa, ei kuitenkaan kauempaa kuin yhden vuoden aluksen rekisteriin merkitsemisestä lukien.

3 luku

Erinäisiä säännöksiä

41 § (11.6.1993/513)

Kiinnitystä koskevat asiat on viipymättä otettava käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi siinä järjestyksessä, jossa ne on rekisteriviranomaiselle ilmoitettu.

Jos ilmoitetaan jokin asia ennen kuin toinen samaa alusta koskeva asia on ehtinyt päättyä, on asiat käsiteltävä ja ratkaistava niin kuin ne olisi yhtä aikaa ilmoitettu.

42 §

Kiinnitysasioissa laaditaan erikseen kustakin aluksesta pöytäkirja, joka osoittaa päivän, jona asia käsitellään, hakijan nimen sekä lyhyesti, mitä asiassa on tapahtunut. (11.6.1993/513)

Pöytäkirjanotetta älköön hakijalle annettako, ellei hän ole sitä pyytänyt.

43 § on kumottu L:lla 11.6.1993/513.

44 § (11.6.1993/513)

Muutoksenhaussa rekisteriviranomaisen antamaan lopulliseen ratkaisuun aluksen kiinnitystä koskevassa asiassa sekä asian lepäämään jättämistä koskevaan ratkaisuun noudatetaan alusrekisterilain 6 luvun muutoksenhakua koskevia säännöksiä.

45 § (11.6.1993/513)

Kiinnityksen estämättä voidaan riita kiinnitetyn sitoumuksen pätevydestä laillisesti tutkia.

46 - 51 § on kumottu L:lla 11.6.1993/513.

52 §

Tarkemmat määräykset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

53 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1928, jolloin laivarekisteristä 11 päivänä marraskuuta 1889 annettu asetus 9 päivänä kesäkuuta 1873 annetun merilain 11 § ja 14 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne muutettuina ovat, sekä muut tämän lain vastaiset säännökset lakkaavat olemasta voimassa.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.
